

At-VEJLEDNING

D.5.3
September 2002

Advarselsklæder

Vejledning om brug af tydeligt synlige advarselsklæder

Hvad er en At-vejledning?

At-vejledninger vejleder om, hvordan reglerne i arbejdsmiljølovgivningen skal fortolkes. At-vejledninger bruges til at

- uddybe og forklare ord og formuleringer i reglerne (lov og bekendtgørelser)
- forklare, hvordan kravene i reglerne kan efterkommes efter Arbejdstilsynets praksis
- oplyse om Arbejdstilsynets praksis i øvrigt på baggrund af bl.a. afgørelser og domme
- forklare arbejdsmiljølovgivningens områder og sammenhæng mv.

Tal i parentes henviser til listen over relevante At-vejledninger/-anvisninger/-meddelelser på bagsiden af At-vejledningen.

Er en At-vejledning bindende?

At-vejledninger er ikke bindende for virksomhederne, sikkerhedsorganisationerne eller andre, men vejledninger bygger på regler (lov og bekendtgørelser), der er bindende. Arbejdstilsynet vil ikke foretage sig mere i de situationer, hvor fx en virksomhed har fulgt en At-vejledning.

Virksomhederne kan vælge andre fremgangsmåder mv., men Arbejdstilsynet vil i så fald vurdere, om den valgte fremgangsmåde er lige så god og i overensstemmelse med reglerne.

Når en At-vejledning gengiver bindende metodekrav mv. fra lov eller bekendtgørelser, skal virksomhederne følge de pågældende metoder. Det vil altid fremgå tydeligt af en At-vejledning, når der gives bindende metodekrav mv.

Hvor findes information om At-vejledningerne?

Et emne kan være beskrevet i mere end én At-vejledning. Derfor er det en god idé at orientere sig på Arbejdstilsynets hjemmeside på Internettet på adressen www.arbejdstilsynet.dk.

I en overgangsperiode vil der stadig findes "gamle" At-meddelelser og At-anvisninger, der ligesom At-vejledningerne beskriver, hvordan arbejdsmiljølovgivningen kan overholdes. Med tiden vil alle At-meddelelser og At-anvisninger udgå, efterhånden som de afløses af At-vejledninger. Også her kan der hentes hjælp på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Vejledningen informerer om:

- Hvad tydeligt synlige advarselsklæder er
- Hvilken klasse advarselsklæder der skal bruges i hvilke situationer.

Vejledningen omfatter arbejdsmiljølovgivningens retningslinjer i forhold til brug af advarselsklæder. I øvrigt henvises til Vejdirektoratets vejregler, som indeholder selvstændige bestemmelser om brug af advarselsklæder ved vejarbejde i relation til trafiksikkerhed.

Tydeligt synlige advarselsklæder er et personligt værnemiddel, der visuelt signalerer brugerens tilstedeværelse. Beklædningen består dels af stærkt farvet bæremateriale i farverne fluorescerende gul, orangerød og rød, der er tydeligt synlige i dagslys, dels af materiale, som reflekterer lys, fx fra billygter. Herefter omtalt som advarselsklæder.

1. Mærkning og klassificering

Advarselsklæder skal være CE-mærkede og dermed opfylde relevante krav i bekendtgørelsen om sikkerhedskrav mv. til personlige værnemidler. Kravet om synlighed anses for opfyldt, hvis advarselsklæderne er afprøvede samt klassificerede og godkendte i forhold til standarden DS/EN 471. Standarden specificerer kravene til tydeligt synlige advarselsklæder.

Advarselsklæder er opdelt i tre klasser på baggrund af deres minimumsareal af synligt bæremateriale og retroreflekterende materiale.

	Klasse 3- advarsels- klæder	Klasse 2- advarsels- klæder	Klasse 1- advarsels- klæder
Bæremateriale	0,8 m ²	0,50 m ²	0,14 m ²
Retroreflekterende materiale	0,2 m ²	0,13 m ²	0,10 m ²
Materiale med kombineret advarselsfunktion			Eller* 0,20 m ²

* Klasse 1-advarselsklæder kan enten bestå af 0,14 m² bæremateriale og 0,10 m² retroreflekterende materiale, eller det kan bestå af 0,20 m² materiale med kombineret advarselsfunktion.

Eksempel på advarselsklæder

2. Brug

Arbejdsgiveren skal, i henhold til bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler, sørge for at stille advarselsklæder til rådighed, når arbejdsituationen efter en konkret risikovurdering, fx en arbejdspladsvurdering, kræver, at den ansatte tydeligt kan ses under arbejdet. Arbejdsgiveren skal også sørge for, at advarselsklæderne bruges fra arbejdets begyndelse og under hele arbejdsforløbet.

Advarselsklæder er et personligt værnemiddel. Advarselsklæder skal derfor kun betragtes som en nødforanstaltning, der bruges, når det ikke er muligt på anden måde, fx ved planlægning eller tekniske foranstaltninger, at beskytte de ansatte mod påkørsel. Afmærkning af arbejdsområder, jf. Vejdirektoratets vejregler, kan reducere behovet for advarselsklæder.

I det følgende gives eksempler på, hvor Arbejdstilsynet vil kræve, at man bruger de forskellige klasser advarselsklæder. Det er altid muligt at bruge en højere klasse, når der som minimum kræves klasse 2 og 1.

2.1. Klasse 3-advvarselsklæder

Arbejdstilsynet stiller krav om, at man bruger klasse 3-advvarselsklæder i følgende situationer:

- Ved vejarbejde, hvor man i forbindelse med arbejdet kommer uden for det afmærkede område.
- Ved andet arbejde på veje uden afmærkning eller fysisk adskillelse til den kørende trafik, og hvor der kommer kørende trafik med almindelige kørehastigheder.
- Ved arbejde på havneområder på steder med kørende trafik (motorkøretøjer, motorredskaber mv.).
- Ved arbejde i vej- og eller jernbanetunneler, hvor man i forbindelse med arbejdet kommer uden for de opsatte afspærringer, også selv om der kun forekommer arbejdskørsel.
- Ved arbejde på – eller i nærheden af – jernbanespor i brug, hvor der ikke er en effektiv fysisk adskillelse til sporet.

Det tilrådes, at man anskaffer klasse 3-advvarselsklæder, hvis behovet varierer, eller man er i tvivl om klassen. Klasse 3-advvarselsklæder kan godt bestå af to stykker klasse 2-advvarselsklæder, fx bukser samt jakke eller vest, der bruges sammen.

2.2. Klasse 2-advvarselsklæder

Arbejdstilsynet stiller krav om, at man bruger klasse 2-advvarselsklæder i følgende situationer:

- Når tilsynsførende overvåger arbejde, der kræver brug af klasse 3-advvarselsklæder.
- Ved vejarbejde, hvor der arbejdes inden for et afmærket område, men hvor risikoen for påkørsel ikke helt kan udelukkes.
- Ved andre former for arbejde end vejarbejde på områder uden effektiv adskillelse til den kørende trafik, og hvor man med effektive foranstaltninger har sikret, at den kørende trafik (motorkøretøjer, motorredskaber mv.) nedsætter kørehastigheden til en sikkerhedsmæssigt forsvarlig hastighed.

2.3. Klasse 1-advvarselsklæder

Arbejdstilsynet kræver, at man bruger klasse 1-advvarselsklæder i følgende situationer:

- Når besøgende under ledsagelse færdes i områder, hvor der kræves klasse 2- eller klasse 3-advvarselsklæder ved arbejde i området.
- Når ansatte, fx renovationsarbejdere, udfører arbejde langs kørevej, hvor de kun kommer ud på kørebanen tæt på renovationsbil e.l. køretøj tydeligt afmærket i henhold til færdselslovens bestemmelser. Man skal bruge advvarselsklæder af højere klasse, hvis betingelserne ikke er opfyldt.

2.4. Situationer uden krav

Arbejdstilsynet kræver ikke, at man bruger advarselsklæder i følgende situationer:

- Ved færdsel på/krydsning af interne færdselsveje, hvor der som minimum er orienteringsbelysning, eventuelt fodgængerfelter og hastighedsbegrænsning.
- Når normale færdselsregler kan følges, og personen ikke har arbejdsopgaver på kørevejen, fx:
  - Færdsel til/fra parkeringsarealer, kontor, kantine, velfærdsrum til/fra arbejdsplads
  - Færdsel i veloplyste arbejds/lagerlokaler og på arbejdsarealer med ringe trafik (fx truck- og krankørsel)
  - Ansatte, der må krydse en vej for at komme på kunde- eller klientbesøg.

3. Anskaffelse af advarselsklæder

Virksomheden skal, inden den anskaffer tydeligt synlige advarselsklæder:

- Undersøge, om faren for påkørsel kan reduceres eller fjernes på anden måde, fx ved vejarbejde sikre sig, at vejreglerne er fulgt.
- I sin arbejdspladsvurdering have kortlagt, om der også er andre farer, som advarselsklæderne skal beskytte mod, fx ild, gnister, kulde og skæreskader. I disse tilfælde skal advarselsklæderne også yde den nødvendige beskyttelse.
- Overveje en hensigtsmæssig placering af refleksmaterialet i forhold til lyskeglerne fra de forbikørende køretøjer. Fx vil det normalt være hensigtsmæssigt at have refleksbånd på den nederste del af buksebenene, men hvis området hurtigt bliver snavset, fx ved asfaltarbejde, eller er skjult, fx i gummistøvler, vil en anden placering være mere hensigtsmæssig.
- Sikre, at tøjet passer til brugerne. Det kan man gøre ved at have flere forskellige mulige design, fx valg mellem heldragt og todelt dragt.
- Sikre, at tøjet passer til arbejdssituationen. Det anbefales, at advarselsklæderne afprøves i de aktuelle arbejdssituationer i forhold til komfort og bevægelsesfrihed.
- Sikre, at advarselsklæderne kan vedligeholdes, det vil sige rengøres tilstrækkeligt, fx efter asfaltarbejde.

4. Brugsanvisning

Fabrikanten eller leverandøren af advarselsklæder skal – sammen med advarselsklæderne – levere en brugsanvisning på dansk med de nødvendige oplys-

ninger. Det vil bl.a. sige oplysninger om værneegenskaber, tilpasning, brug, vedligeholdelse, rengøring og opbevaring. Se i øvrigt retningslinjer i DS/EN 340 om generelle krav til beskyttelsesklæder.

Arbejdsgiveren skal sikre sig, at værneegenskaberne bevares i hele værnemidlets funktionsperiode. Det kan bl.a. ske ved at følge brugsanvisningens retningslinjer.

5. Beskyttelse

Advarselsklæder yder ingen form for beskyttelse i en situation, hvor der sker en påkørsel. Hele værnefunktionen ligger i, at personen med advarselsklæderne bliver mere synlig og synlig på længere afstand. Det vil sige, at føreren af et køretøj har længere tid at reagere på. Der skal derfor i videst muligt omfang ydes kollektiv beskyttelse, fx i form af afmærkninger, jf. vejreglerne, hastighedssænkende foranstaltninger eller afspærring af trafik fra området.

Arbejdstilsynet gør opmærksom på, at vejmyndighederne, jernbanemyndighederne mv. også stiller krav af hensyn til færdselssikkerheden.

Jens Jensen

Arbejdstilsynet – Landskronagade 33 – 2100 København Ø
Tlf.: 39 15 20 00 – Fax: 39 15 25 60 – E-post: arbejdstilsynet@arbejdstilsynet.dk

Prepress: HellasGrafisk A/S – Tryk: Phønix-Trykkeriet A/S